

**КОНВЕРГЕНЦІЯ ЯК МОЖЛИВИЙ ВАРІАНТ РОЗВИТКУ СВІТОВОЇ ЦИВІЛІЗАЦІЇ***Запорізький державний медичний університет*

Термін «конвергенція» як політична концепція виникає у 1950-х роках як розуміння того, що у світі відбуваються закономірне згладжування протиріч та поступове зближення країн з різними політичними та економічними режимами (Дж. Гелбрейт, У.Ростоу, Я.Тінберн). У ХХІ столітті поруч з глобальними проблемами дефіциту природних ресурсів виникає проблема мирного співіснування цивілізацій. Наведемо можливі варіанти їх розвитку: 1) «конвергенція цивілізацій»; 2) «Захід зберігає лідерство»; 3) «лідерство переходить зі Сходу на Південь»; 4) «боротьба за ресурси». Перший сценарій вимагає спеціальних усвідомлених зусиль, управління глобальною системою для досягнення бажаного результату розвитку. Другий та третій сценарії відображають інерційний розвиток світової економіки та не передбачають принципових змін у взаєминах цивілізацій і не вимагають особливих заходів наддержавного управління. Четвертий, навпаки, можна запобігти також спеціальними заходами, які здійснюються на міждержавному рівні. Інтенсивне міжнародне спілкування, спільна діяльність у рамках світової економіки, зміна менталітету при вирівнюванні рівнів споживання у світових країнах ведуть до того, що носії всіх цивілізацій зближуються в культурній сфері, - в результаті будь-яка спільна діяльність немає цивілізаційних обмежень. Прихильники даної концепції вважають, що культурні особливості збережуться, але вони не будуть причинами ворожнечі і не стануть перешкодами у спільній діяльності. Є переконливі свідчення того, що такий розвиток можливий не тільки з боку матеріальної культури, яка демонструє сьогодні уніфікацію споживання, глобалізацію і стандартизацію робочих місць в сучасному секторі. Можлива і *духовна конвергенція*, адже виявили загальні для всіх народів чесноти: мудрість і знання, мужність, любов і гуманізм, справедливість, помірність, духовність або трансцендентність. Діалог культур є необхідною рисою сучасних суспільств, найважливішою умовою їх буття. Зверхскладність і багатовимірність сучасних суспільств зумовлює відповідні риси діалогу культур, який також є багатовимірним і зверхскладним. Учасники діалогу культур по-різному визначають цілі і смисл діалогу культур, по-різному оцінюють його протікання, роблять висновки із сумісно створюваних реалій, по-різному визначають і діють по відношенню до них, що в кінцевому рахунку актуалізує проблему міжкультурного полілогу у рамках багатонаціональних, полікультурних державних утворень, що є основою конвергенції. Вирішити протиріччя між тенденцією до уніфікації і посиленням устремління багатьох культур до збереження своєрідності своєї культури, є можливим на основі міжкультурного полілогу. Зближення є можливим завдяки самому процесу полілогу, але також і результату, як знаходження позиції з актуальних питань для всіх культурних світів. Така позиція дозволяє вивести взаєморозуміння за межі окремих держав, мов, традицій, локальних інтересів і сприяє появі інтерсуб'єктивно значимого знання і розуміння, що приводить до конвергенції та подальшого розвитку цивілізації.

**Література**

Воронкова В. Г. Становлення інформаційного суспільства як цивілізаційної парадигми сучасної України за доби глобалізації: теоретико-методологічні та праксеологічні виміри: монографія / Воронкова В. Г. – Запоріжжя, 2017. – 270 с.